

KOFI ANNANEK «POSITIBOTZAT» JO DU ERABAKIA ETA ETXE ZURIA BAGDADEN ERANTZUNA AZTERTZEN ARI DA

Irakek atzera egin du, eta desarmerako batzordearekin lan egingo du

■ Ekialde Hurbilean uxatu dira gerra hotsak. Unscm desarmerako batzordearekin eta Energia Atomikoaren Nazioarteko Erakundearekin berriro lan egiteko prest dago Irak. Kofi Annan Nazio Batuetako idazkari nagusiak «positibotzat» jo du erabakia, eta EEBBak erantzuna aztertzen ari dira.

Erredakzioa / Donostia

TAREK AZIZ Irakeko lehen ministrordeak atzo Kofi Annan Nazio Batuetako idazkari nagusiari gutunez adierazi zionez, Irak prest dago berriro lan egiteko Unscm Nazio Batuetako Segurtasun Kontseiluaren Desarmerako Batzorde Bereziaarekin eta EANE Energia Atomikoaren Nazioarteko Erakundearekin.

Nazioarteko arma ikuskatzailerekin lan egiteko eskatu zion herenegun Annanek Saddam Hussein Irakeko lehendakariari beste gutun batean, baldin eta bahimendu ekonomikoa altxatzea eta EEBBen erasorik ez izatea nahi bazuen. Segurtasun Kontseiluarekin bost ordutik bildu ondoren igorri zion Annanek gutuna.

Ondoren, Husseinek zuzenduta, bilera egin zuten atzo Irakeko Iraultzaren Aginte Batzordeak eta agintean dagoen alderdiak, Baaz-ek. Annanek, Boris Jeltsin Errusiako lehendakariaren eta Jevgeni Primakov lehen ministroaren mezuak aztertu zituzten bileran. «Irakeko aginteak erabaki du berriro lanean hasiko dela Unscm eta EANEekin. Lana normaltasunez egiten utziko zaie, Segurtasun Kontseiluaren ebazpenak betez eta Annanek eta Azizek joan den otsailaren 23an hitzartu zuten Bat Etortzeko Memorandumeko oinarriak aintzat hartuz».

Irakek atzera egin zuen joan den urriaren 31n hartu zuen erabakian, ez EEBBen «kanpaina oldarkorraren» beldur delako, baizik eta «arduragatik, eta Annani eta lagunei erantzuteko».

Irakek, Annani igorritako gutunean, azpimarratu zuen Irakeko herriak ez duela etsiko «bahimendu zapaltzailea kendu eta munduko beste herrialdeen gisa normaltasunez bizi arte».

Irakeko emakume batzuk, Saddam Husseinen argazkiaren azpian abesten, Bagdaden atzo egin zen ekitaldian.

JOCKEL FINCK / AP

Nizar Hamdoon-ek —Irakek NBen duen enbaxadorea da— ez zuen argitu zergatik egin duen atzera Irakek. Annanen eta Errusiaren eskaerek lagundu egin dutela besterik ez zuen esan.

Annanek «positibotzat» jo zuen Iraken erantzuna, eta Unscmeko kideak ikuskatzela lanak berriro hasteko moduan daudela azpimarratu. Hala ere, ez zuen ezer gehiago adierazi. Gauean Segurtasun Kontseiluak bilera egin arte itxaroteko eskatu zuen.

Etxe Zuria Bagdaden erantzuna aztertzen ari zen atzo gauean. Bill Clinton lehendakariaren segurtasun nazionalerako taldea bilduta zegoela esan zuen Joe Lockhart bozeramaileak. EEBBek atzo arte behin eta berriz adierazi zuten Iraki erasoko ziotela, baldin eta Unscmekin hartu-emanak eteteko erabakian atzera egiten ez bazuen.

Boris Jeltsinek Iraken aurka indarrak ez erabiltzeko esan zion Clintoni, Bagdad Unscmekin elkarlanean aritzeko prest zegoelako. Jacques Chirac Frantziako lehendakariak ere ez du begi onez ikusiko erasoak, baina bai irtenbide diplomatikoa.

Erresuma Batuek EEBBen ildoari eutsi dio Ekialde Hurbileko gatazkan, eta Robin Cook Atzerri ministroak ohartarazi zuen nazioarteak ez diola utziko Iraki arma kimikoak eta biologikoak edukitzen.

Irak premiazko gaiez hornitzeko operazioa arriskuan • Iraken jakiak eta botikak banatzen dituen enpresa britainiarra, Lloyds Register-ek, Irakeko mugatik begiraleak erretiratzea erabaki zuen atzo, EEBBen eraso mehatxuengatik. Hala bada, baliteke Irak premiazko gaiez hornitzeko operazioa etetea. x

Etengabeko krisia

iritzia

Abdullah Hasanat

Ammango The Jordan Times-eko zuzendaria

AZKEN orduko akordioa lortu izana pozteko motiboa da mundu arabiarrentzat eta guztiontzat, orokorrean. Orain itxaron egin beharko dugu NBEko Segurtasun Kontseiluak Irakek bidali dion proposamenari zer erantzuten dion. Bertan amerikarrek eta britainiarrek botoa izan arren, uste dut planarekin aurrera joateko aukera izango dela.

Amaitu egin da oraingoz istorioa, baina ezin esan daiteke hau behin betiko konponbidea denik. Egoera aldatu egin da, tentsioa baretu; alta, ondoko egunotan zer gertatuko den jakiterik ez dago, funtsezko arrazoiak bere horretan baitirau: Irak nazka-nazka eginda dago zigorre-

kin, azken batez haien ondorioak herri irakiarra pairatzen ari baita.

Bagdad zigorrak berraztertze eskatzen ari da etengabe; enbargo altxatzea nahi du eta nazioarteko komunitatearen arreta erakarriz saiatzeko ari da xede horrekin. Zigorrak kentzen badira, dena ondo joango da. Ezer gertatu ezean, egoera arriskutsu honek aldian aldiko krisiak eragingo ditu berriz ere zenbait aste edo hilabeteren buruan.

Katua eta saguaren jokoa da hau. Amerikarrak mehatxuka ari izan dira azken egunotan Iraki gogor-gogor erasoko ziotela esanez. Erasaldia airez eta itsasoz gauzatuko omen zen egun batzuetan. EEBBen arabe-

ra, helburua Bagdadek NBEren erabakiak betearaztea zen. Irakeko gobernuak, oñstera, zigorrak kendu beharra nabarmendu nahi izan du eta mezu hori igorri dio munduari. NBEko inspektoreak berriz sartzen uzteko prest dago Irak, baina Bagdadek, funtsean, enbargo altxatzea nahi du. Horixe da haren xedea eta horixe aldarrikatzen segituko du geroan ere.

Noiz arte? Ez da erraza esaten. Etengabeko kontua dirudi honek: Saddam Husseinek aurre egiten dio NBEri, amerikarrek tropak bidaltzen dituzte Golkora, baina azkenean ez da erasorik izaten. Sadamek behin eta berriz krisiak eragiten baditu,

egun batean amerikarrek eraso egingo dute luzaz itxaron gabe, bestela tontoarena egiten ari direla pentsatuko baitu munduak, hau da, Husseinek barre egiten diela.

Nire ustez, denbora baten buruan, urtebete edo, enbargoa eta zigorrak kenduko ditu NBEk. Ikuskatzaileek Iraken segituko dute, baina ez da zigor gehiagorik izango. Iritzi hau gero eta zabalagoa da munduan, bai eta Segurtasun Kontseiluko kideen artean ere. Soilik amerikarrek eta britainiarrek daude kontra.

Zigorrak kendu eta gero garai berri bat hasiko da Irakentzat, Bagdad pixkanaka-pixkanaka bueltatuko baita nazioarteko komunitatera. x